konna ettevõtete ülalpidamiseks antakse teatav krediit ülikooli erisummade eelarvest, mis moodustada võib kuni 5% õppemaksude sissetulekust. — Distsipliini ja korra suhtes kuuluvad üliõpilased rektori resp. prorektori alla. Tulevikus on selle kõrval ette nähtud veel eriline akadeemiline kohus, millest ka üliõpilaste esindajad osa võtavad.

Üliõpilastel on õigus ühineda omavahel ülikooli valitsuse loaga ühinguiks ja seltsideks. Need organisatsioonid on mitmet tüüpi: korporatsioonid värvidega, seltsid värvidega ja värvideta, maakonna-kogud, teaduslikud klubid ja ühingud. 1. XII. 1926. a. oli registreeritud: teaduslikke ühinguid 17; üldisi seltsisid 16, nende hulgas 4 värvidega; 7 naisseltsi; meeskorporatsioone 21, naiskorporatsioone 4; mitmesuguse eriotstarbega seltsisid 13; maakonna-üliõpilaskogusid värvidega 6, ilma värvideta 3; 5 liitu; kokku 92 organisatsiooni. Üliõpilaskonnal on oma mees-, sega- ja naiskoor, mis moodustavad omaette organisatsioonid. Üldmütsiks kõigile on valge põhjaga, laia tumesinise sametäärega skandinaavia müts.

Üliõpilaste arv oli 1. XII. 1922 3179 (919 naist), vabakuulajaid oli 221; 1. XII. 1924 — 4414 üliõpilast, 83 vabakuulajat; 1. XII. 1926 — 4717, 9 vabakuulajat. Juurdetulijaid on olnud 1923. a. 1364, 1926. a. 1400; lahkunuid lõputunnistusega: 1923 — 128, 1924 — 215, 1926 — 350, enne kursuse lõpetamist: 1923 — 435, 1924 — 603, 1926 — 927. 1. XII. 1926 jagunesid üliõpilased teaduskondadesse järgmiselt: usuteaduskond 102 mees-, 16 naisüliõpilast, kokku 118; õigusteaduskond 1125 m., 79 n., kokku 1204; õigusteadusk.-majandusosakond 693 m., 243 n., kokku 936; arstiteaduskond 234 m., 132 n., kokku 366; arstiteadusk. rohuteaduse-osakond 69 m., 41 n., kokku 110; filosoofiateaduskond 268 m., 560 n., kokku 828; matemaatika-loodusteaduskond 392 m., 194 n., kokku 586; loomaarsti-teaduskond 111 m., 8 n., kokku 119; põllumajandusteaduskond 398 m., 52 n., kokku 450. Meesüliõpilasi oli kokku 3392, naisüliõpilasi 1325 (28,1%). Rahvuse järele oli pärit 3850 eesti, 273 saksa, 216 vene, 188 juudi, 42 läti, 32 soome (enamasti loomaarste), 21 rootsi, 10 poola ja 19 seitsmest mitmesugusest rahvusest. Tartust ja Tartu maakonnast oli pärit 1101.

Ülikooli teaduse- ja õppeasutised. Ülikooli asutised täidavad linnas ja tema läheduses suure hulga hooneid, mis üksikult või suuremates ja vähemates kompleksides on mitmele poole laiali pillatud. Lisaks Vene valitsuse ajal ehitatud ja ostetud majadele on ülikool Eesti Vabariigi päevil omandanud Laial uul. nr. 34 ja 36 endised v. Knorringi majad, Jakobi uul. nr.nr. 58—62 samalt omanikult suure platsi ühes elumajadega, Vallikraavi uul. nr. 25 ja 27 ülikooli koguduselt pastoraadihooned, Jaani uul. nr. 26 ülikooli-peahoone kõrval endise v. Nolckeni maja. Kõige suuremaks lisaks ülikooli kasutada olevatele varandustele tuleb arvata Raadimõisat (518,4 ha), mis määratud põllumajanduslikkude katsejaamade tarvitamiseks ja ülalpidamiseks, ja Tartust umbes 40 km eemal Ahja jõe ja Peipsi järve vahel olevat 6378-tiinulist (ühes soode ja heinamaadega) Kastre-Peravalla metskonda, mis metsaosakonna üliõpilastele harjutuskohaks. Tartu külje all kuulub ülikoolile veel Maarjamõisa (79,13 tiinu suur); Saaremaal Kihelkonna läheduses Kuusnõmme mõisa süda ühes seal asuvate hoonetega, eraldatud mererannikuga ja saarekestega. Viimane on bioloogia-jaama asupaigaks. Vastutasuks nende varanduste eest on ülikool pidanud ära andma endise üliõpilaste-ühiselumaja, kuhu on paigutatud Riigi Keskarhiiv.

Et üksikud tähtsamad ülikooli-asutised käesolevas teoses eraldi kirjeldatud, siis olgu siinkohal piirdutud üldülevaatega ja mõne märkusega üksikute kohta.